

Sygn. akt III AUa 1407/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2013 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu

Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Staśkiewicz
Sędziowie:	SSA Stanisława Kubica SSA Grażyna Szyburska-Walczak (spr.)
Protokolant:	Katarzyna Sypień

po rozpoznaniu w dniu 27 listopada 2013 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku Z. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

o emeryturę

na skutek apelacji Z. B.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

we Wrocławiu

z dnia 14 czerwca 2013 r. sygn. akt IX U 1913/12

I. **oddala apelację;**

II. **zasądza od wnioskodawczyni na rzecz strony pozwanej kwotę 120 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 14 czerwca 2013 r. sygn. akt IXU 1913/12 Sąd Okręgowy we Wrocławiu oddalił skargę wnioskodawczyni Z. B. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie IXU 2049/11.

Rozstrzygnięcie Sąd wydał w oparciu o następująco ustalony stan faktyczny sprawy:

Z. B. (ur. (...)) od dnia 10.02.1999 r. jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę, na czas nieokreślony na stanowisku głównego specjalisty w pełnym wymiarze czasu pracy w Urzędzie Marszałkowskim Województwa (...).

W dniu 23.04.2008 r. wnioskodawczynie złożyła wniosek o przyznanie prawa do emerytury. Decyzją z dnia 19.05.2008 r. organ rentowy przyznał wnioskodawczynie prawo do emerytury od dnia 01.04.2008 r., tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek. Wypłata emerytury uległa zawieszeniu z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia przez wnioskodawczynię. Organ rentowy poinformował wnioskodawczynię, że w celu podjęcia wypłaty emerytury należy przedłożyć w oddziale ZUS świadectwo pracy lub zaświadczenie potwierdzające rozwiązanie stosunku pracy z każdym pracodawcą na rzecz którego praca ta była wykonywana bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury.

Kolejnymi decyzjami świadczenie emerytalne wnioskodawczynie było wielokrotnie waloryzowane i ulegało przeliczeniu.

Decyzją z dnia 29.09.2011 r. organ rentowy z urzędu, od dnia 01.10.2011 r. zgodnie z art. 28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. 2009.r, Nr 153, poz.1227 ze zm.), wstrzymał wypłatę świadczenia emerytalnego wnioskodawczynie z uwagi na kontynuowanie przez nią zatrudnienia. Jednocześnie organ rentowy pouczył wnioskodawczynię, że w celu podjęcia wypłaty emerytury należy przedłożyć w oddziale ZUS świadectwo pracy lub zaświadczenie potwierdzające rozwiązanie stosunku pracy z każdym pracodawcą na rzecz którego praca ta była wykonywana bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury. Od powyższej decyzji wnioskodawczynie złożyła odwołanie do Sądu Okręgowego we Wrocławiu, w dniu 28.10.2011r., który wyrokiem z dnia 20.12.2011r. w sprawie o sygn. akt IX U 2049/2011 oddalił odwołanie wnioskodawczynie.

W dniu 27.11.2012 r. wnioskodawczynie złożyła wniosek o wznowienie wypłaty zawieszonych świadczeń i wypłatę świadczeń zaległych .

Decyzją z dnia 20.12.2012 r. organ rentowy wznowił wypłatę świadczenia emerytalnego wnioskodawczynie od dnia 22.11.2012 r. tj. od daty nabycia uprawnień do emerytury. Wnioskodawczynie do chwili obecnej pozostaje w zatrudnieniu.

W tak ustalonym stanie faktycznym sprawy Sąd Okręgowy orzekł, że odwołanie wnioskodawczynie nie zasługiwało na uwzględnienie.

W uzasadnieniu wyroku Sąd wskazał, że skarga o wznowienie postępowanie, jest skutecznie wniesiona w sytuacji, gdy została oparta na jednej lub kilku jednocześnie podstawach wznowienia przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego. Zgodnie z art. 401¹ k.p.c. można żądać wznowienia postępowania również w wypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie.

Wnioskodawczynie wniosła o wznowienie postępowania w dniu 10.12.2012 r. opierając się na orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13.11.2012r. w sprawie o sygn. akt K 2/12 , który orzekł, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z 16 grudnia 2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Sąd wskazał, że z uzasadnienia wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. (K 2/12), wynika, że dotyczy on jedynie osób, które nabyły to prawo do świadczenia emerytalnego w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r., następnie zawieszono od dnia 01.10.2011 r. W związku z tym stan prawny obowiązujący od 1.01.2011

r. nie może obejmować emerytów, którzy nabyli prawo do świadczenia na podstawie poprzednio obowiązujących przepisów tj. w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r.,

Wnioskodawczyni nabyła prawo do emerytury na podstawie decyzji organu rentowego z dnia 19.05.2008 r., którą przyznał wnioskodawczyni prawo do emerytury od dnia 01.04.2008 r. tj. od miesiąca w którym zgłoszono wniosek. Wypłata emerytury uległa zawieszeniu z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia przez wnioskodawczynię. Decyzja organu rentowego została wydana zatem w czasie obowiązywania art. 103 ust. 2a, który uzależniał wypłatę emerytury od rozwiązania stosunku pracy. W związku z tym uprawnienie wnioskodawczyni do wypłaty tego świadczenia było uzależnione od rozwiązania stosunku pracy. Przepis ten przestał obowiązywać od dnia 8.01.2009 r. mocą art. 37 pkt. 5 lit. b ustawy z dnia 21.11.2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz.U. Nr 228, poz. 1507). Jednocześnie Sąd wskazał, że od dnia 1.10.2011 r., ponownie zaczął obowiązywać art. 103a, dodany do ustawy o emeryturach i rentach z FUS na podstawie art. 6 pkt 2 ustawy zmieniającej z dnia 16.12.2010r., znoszący możliwość pobierania emerytury bez rozwiązania umowy o pracę z dotychczasowym pracodawcą, na rzecz którego była wykonywana praca bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury.

Wobec powyższego stanu sprawy Sąd stwierdził, że brak jest podstaw do wznowienia wypłaty emerytury wnioskodawczyni, gdyż nabyła ona prawo do świadczenia na podstawie poprzednio obowiązujących do dnia 8.01.2009r. przepisów pod warunkiem rozwiązania stosunku pracy, a wyrok Trybunału Konstytucyjnego, na który powołuje się wnioskodawczyni, jednoznacznie wskazuje, że dotyczy tylko osób, które nabyły świadczenie bez konieczności spełnienia warunku rozwiązania stosunku pracy.

Równocześnie Sąd nie uwzględnił żądania wnioskodawczyni dotyczącego przyznania odsetek z tytułu opóźnienia w wypłacie świadczenia w oparciu o przepis art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2009r. Nr 205 poz. zm.), albowiem przepis ten nie dotyczy przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności. Organ rentowy wydał decyzję o wstrzymaniu wypłaty emerytury na podstawie obowiązujących przepisów i w związku z tym nie podstaw do uznania jego odpowiedzialności za wydanie decyzji o zawieszeniu emerytury.

Wobec tak poczynionych ustaleń Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.

Z wyrokiem nie zgodziła się wnioskodawczyni wywodząc apelacje i zaskarżając wyrok w całości zarzuciła mianowicie naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez niewłaściwe zastosowanie i błędną wykładnię art. 28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych z dnia 16 grudnia 2010 r. i art.103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. Z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. (sygn. akt K 2/12) przez błędne przyjęcie, że skutki wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada nie odnoszą się do Ubezpieczonej,

- obrażę przepisów prawa procesowego poprzez niewłaściwe zastosowanie art.477¹⁴§ 1 kpc skutkujące oddaleniem odwołania w sytuacji istnienia oczywistych podstaw do jego uwzględnienia,
- sprzeczności poczynionych ustaleń faktycznych z treścią zebranego materiału dowodowego;

Wobec tak przedstawionych zarzutów apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku, a tym samym zmianę decyzji organu rentowego z dnia 29.09.2011 r., i podjęcie wypłaty zawieszony emerytury za okres od dnia 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012 r. wraz z ustawowymi odsetkami za każdy miesiąc braku wypłaty zawieszony emerytury.

Jednocześnie skarżąca wniosła o zasądzenie od organu rentowego na rzecz ubezpieczonej kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja wnioskodawczyni nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd I instancji przeprowadził w sprawie należyte postępowanie dowodowe, z którego wyprowadził trafne wnioski, a w konsekwencji wydał wyrok zgodny z obowiązującymi przepisami prawa. Sąd Apelacyjny wyraża pełną aprobatę dla ustaleń poczynionych przez Sąd I instancji, jak również dla argumentacji prawnej przedstawionej w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia i bez konieczności ponownego szczegółowego cytowania, przyjmują ją za własną.

Spór w sprawie sprowadzał się do ustalenia, czy wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. sygn. akt K 2/12, który wszedł w życie z dniem ogłoszenia tj. 22 listopada 2012 r., znajduje zastosowanie do sytuacji wnioskodawczyni i w konsekwencji, czy przysługuje jej prawo do wypłaty emerytury za okres od 1 października 2011 r. do 21 listopada 2012 r.

W pierwszej kolejności odnosząc się do stanowiska apelującej, w którym przyjmuje ona, że prawo do emerytury nabyła w marcu 2009 r., a nie w kwietniu 2008 r., stwierdzić należy, że pogląd ten jest całkowicie chybiony i nie zasługuje na akceptację. Wnioskodawczyni bowiem nie nabyła w marcu 2009 r. nowego prawa do emerytury. Nabyła ona wówczas prawo do pełnej emerytury, z uwagi na osiągnięty wiek emerytalny 60 lat. Prawo do emerytury, w rozumieniu rodzaju przyznanego świadczenia, można nabyć tylko raz, w przypadku wnioskodawczyni prawo to nabyła ona już kwietniu 2008 r., na mocy decyzji organu rentowego z dnia 19 maja 2008 r. Natomiast w marcu 2009 r. nastąpiła faktycznie zmiana świadczenia tylko i wyłącznie, w zakresie jego wysokości, samo prawo do emerytury nie zostało określone na nowo. Fakt ten potwierdza już sama treść decyzji, przedmiotem decyzji z dnia 3.04.2009 r., jest ponowne ustalenie wysokości emerytury (zmiana stażu i podstawy wymiaru), w związku z osiągnięciem wieku 60 lat. Natomiast decyzja z dnia 19.05.2008 r., jest decyzją przyznającą wnioskodawczyni po raz pierwszy prawo do emerytury od 1 kwietnia 2008 r., w obniżonym wieku.

W chwili nabycia przez wnioskodawczynię prawa do emerytury, to jest kwietniu 2008 r., obowiązywał art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, który stanowił, że prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Wobec tego, że wnioskodawczyni nie rozwiązała stosunku pracy, w świetle powyższego przepisu organ rentowy wstrzymał jej wypłatę emerytury.

Powyższy przepis na mocy art. 37 pkt.5 lit. „b” Ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz. U. nr 228, poz. 1507) został z dniem 8 stycznia 2009 r. uchylony. Tak więc od tej daty możliwe było pobieranie emerytury, bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy. Wobec tego organ rentowy wznowił wypłatę wstrzymanej emerytury.

Taki stan prawny trwał do dnia 31 grudnia 2010 r., gdyż od dnia 1 stycznia 2011 r. obowiązuje art. 103a, dodany do ustawy o emeryturach i rentach z FUS na podstawie art. 6 pkt 2 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010 r., znoszący możliwość pobierania emerytury bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy. Przepis art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS objął wszystkich emerytów, a więc nie tylko tych, którzy prawo do emerytury uzyskają od momentu jego wejścia w życie, ale również tych, którzy przeszli na emeryturę wcześniej. Przy czym ci emeryci, którzy nabyli prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r., na podstawie art. 28 ustawy zmieniającej z 16 grudnia 2010 r., mogli ją pobierać bez rozwiązania umowy o pracę jeszcze przez 9 miesięcy od daty wejścia w życie zmiany, czyli do dnia 30 września 2011 r. Jeżeli do tego momentu stosunek pracy nie ustał, wypłata emerytury została przez organ rentowy wstrzymana, poczynając od dnia 1 października 2011 r., co też miało miejsce w sytuacji wnioskodawczyni.

Natomiast, wbrew stanowisku apelującej, skutki prawne wynikające z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. nie znajdują do niej zastosowania. Z tego wyroku bowiem jasno wynika, że wyłącznie w stosunku do tych emerytów, którzy uzyskali prawo do emerytury, w okresie **od dnia 8 stycznia 2009 r. do dnia 31 grudnia 2010 r.** przepis art. 28 ustawy zmieniającej z dnia 16 grudnia 2010 r., jest przepisem niekonstytucyjnym, gdyż narusza on zasadę zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Przepis ten bowiem nakładał na osoby, które nabyły już prawo do świadczenia, skutecznie

spełniając wówczas obowiązujące warunki, to jest osiągnęli wiek emerytalny i wykazali się odpowiednim stażem ubezpieczeniowym, by po raz kolejny wykazały swoje prawo do pobrania emerytury, poprzez spełnienie dodatkowego warunku, to jest rozwiązania dotychczasowego stosunku pracy. Natomiast wobec pozostałych osób, to jest osób, które nabyły prawo do emerytury przed dniem 8 stycznia 2009 r., jak i po dniu 31 grudnia 2010 r., powyższy wyrok nie znajduje zastosowania. Skoro wnioskodawczyni nabyła emeryturę w kwietniu 2008 r., to powyższy wyrok Trybunału Konstytucyjnego, nie ma zastosowania do jej sytuacji. Należy bowiem zauważyć, że w czasie nabycia przez nią prawa do emerytury, warunkiem realizacji tego prawa (wyłaty emerytury) było uprzednie rozwiązanie stosunku pracy. Tym samym powyższe przepisy, które ponownie wprowadziły wymóg rozwiązania stosunku pracy, w istocie nie pogorszyły sytuacji wnioskodawczyni.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 kpc. orzekł o oddaleniu apelacji wnioskodawczyni jako nie zasługującej na uwzględnienie.

Orzeczenie o kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym zawarte w pkt II wyroku Sąd wydał w oparciu o treść art. 98 kpc. z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.). Stawka minimalna w sprawach cywilnych, ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych na etapie postępowania apelacyjnego wynosi 120 zł, i taką też kwotę Sąd zasądził na rzecz organu rentowego, uznając, że odpowiada ona nakładowi pracy poniesionemu przez jego pełnomocnika.

R.S.